

جهان نما

حمله دوباره وزیر خارجه قطر به اعراب؛
شورای همکاری خلیج فارس
بی خاصیت است

مریم علامه زاده

خبرگزاری اسپوتنیک روسیه، به نقل از محمد بن عبدالرحمان آل ثانی، وزیر خارجه قطر در جریان نشست بین المللی دوحه گفت: شورای همکاری خلیج (فارس) و دبیر کل آن هیچ نیرو و توانی ندارند.

بن عبدالرحمان نوشت: شورای همکاری خلیج فارس نیاز به یک نظام حکومتی جدید دارد و از طرفی همه مکانیسم های لازم برای تمام اعضای آن باید مورد بازبینی و اصلاح قرار گیرد. محمد بن عبدالرحمان آل ثانی ضمن درخواست برای تشکیل و باز آرای ائتلاف بین کشورهای حوزه خلیج فارس، و ایجاد نظام جدیدی به جای شورای همکاری گفت:

در ۱۸ ماه گذشته شاهد بحران در کشورهای عضو شورا بوده ایم و این نشان می دهد که شورا نتوانسته در راستای حفظ صلح بین کشورها گام بردارد. وی همچنین تأکید کرد که تا کنون هیچ مذاکره ای بین دوحه و کشورهای که دست به محاصره قطر زده اند، شکل نگرفته است. وزیر خارجه قطر افزود:

از زمان تحریم های قطر ۱۸ ماه گذشته و در وضعیت آن تغییری رخ نداده است، اما هیچ مذاکره ای هم برای رفع آن از سوی کشورهای عضو شورای همکاری صورت نمی گیرد. وزیر خارجه قطر از میانجی گری کویت برای حل این مسئله تقدیر کرد و عنوان کرد که دوحه باز هم به کمک کویت برای غلبه بر بحران نیاز دارد و در آینده برای عبور از این بحران به کشورهای دیگر منطقه نیز تکیه می کنیم. بن عبدالرحمان با بیان اینکه دوحه همچنان مسیر خود را در راه رشد اقتصادی دنبال می کند گفت: راهبردهای جدیدی پیش روی قطر قرار دارد و با وجود برخی مشکلات اجتماعی، ما از این مسیر منحرف نمی شویم. وی افزود: در حالی که زخم عمیقی در دل مردم ایجاد شده است اما ما معتقدیم که گفت و گو می تواند روابط ما را به حالت گذشته بازگرداند.

آل ثانی به بیان اینکه همه نسبت به بحران خلیج فارس آگاه هستند گفت: دوحه از مواضع غرب در بی توجهی به نقض حقوق بشر علیه قطری ها و همراهی با محاصره مداوم این کشور بسیار ناراحت است و تا کنونی هیچ تلاشی از سوی غرب برای حل و فصل مشکلات اجتماعی محاصره به ویژه از هم گسیختگی کشورها مشاهده نمی کنیم. عبدالرحمان با بیان اینکه به دلیل توسعه سریع تکنولوژی به سرعت جهان به سمت تغییر می رود گفت: البته از نظر دولت قطر این مسئله چیز جدیدی نیست و صرفاً یک چرخش است و هر چند سال و در هر دهه این چرخش تکرار می شود و صرفاً شاهد تغییر مدت این چرخش شده ایم و حالا دور آن زودتر صورت می گیرد.

وی با بیان اینکه این چرخش به فاکتورهای مختلفی وابسته است گفت: دلیل اصلی کوتاه شدن این چرخش از نظر من فناوری های روز و ارتباطات گسترده است که تغییرات را سریع تر و پیوسته تر کرده است. آل ثانی به تغییر متحدان منطقه ای و جبهه ها اشاره کرد و گفت: به اعتقاد ما فناوری و ارتباطات گسترده فاکتورهای جدیدی را برای دیدگاه کشورها ایجاد کرده است و همین مسئله اتحادها را متحول کرده است. وی دقت در شکل گیری ائتلاف های منطقه ای را ضروری دانست و گفت با نگاه به آن ها متوجه جایگزین ائتلافات منطقه ای به جای قاره ای می شویم که اتفاقی بسیار خوب و درخشان است چرا که هر منطقه منافع و نگرانی های خود را دارد و با این حال این ائتلاف ها هم باید بازنگری و اصلاح شوند. بن عبدالرحمان به شورای همکاری خلیج فارس اشاره کرد و گفت: به دلیل بحران دوحه و همسایگان، این شورا بسیار تضعیف شده است.

وی ادامه داد: این مسئله منجر شده که ائتلاف منطقه نیاز به بازبینی داشته باشد. این شورا باید به یک نهاد الزام آور بدل شود و تصمیمات و احکام باید به تأیید اعضا برسد.

نقش فیس بوک در اعتراضات فرانسه چشمگیر است

انقلابی در میان انقلابها

سیدمحمد میرزامحمدزاده

دنیا هر روز در حال تغییر است. حالا ماهیت همه چیز با گذشته متفاوت به نظر می آید. دیگر انقلاب هم آن انقلاب های قدیم نیست. اینکه عده ای دست یگدیگر را بگیرند و زنجیره انسانی تشکیل دهند، از مد افتاده است و حالا برای رساندن پیام رهبران، دوده دستگاه چاپ به چشم کسی نمی رود. رهبران جنبش های اعتراضی دیگر به دلیل جمع شدن در خانه های تیمی بازداشت نمی شوند و حتی دیگر سی دی و فلش هم برای رساندن پیام اعتراضات به توده مردم مورد استفاده قرار نمی گیرد. حالا مردم در شبکه های اجتماعی با سرعتی غیرقابل باور اقدام به انتشار محتوی می کنند؛ انواع محتوی، چه مستند و چه غیر مستند، چه منصفانه و چه غیر منصفانه و در نهایت چه صحیح و قابل باور و چه کذابی و دروغ با سرعت درون گروه های پر تعداد منتشر می شود؛ رهبران اعتراضات جلیقه زده را بر این عقیده اند که کنترل از دست بیشتر مدیران گروه ها خارج شده است و دیگر نمی توان هدایت گروه ها را بر عهده گرفت. به عقیده آن ها اینکه به فیس بوک یا دیگر شبکه های اجتماعی به عنوان هدایت گر جنبش نگاه کنیم کاری اشتباه است و با توجه به نبودن این تجربه، آن ها در این روزها دچار تردید در استفاده از این شبکه ها شده اند. با این حال نقش شبکه های اجتماعی در زندگی روزمره ما خیلی وقت است که پر رنگ شده بود و حالا نقش برجسته آن را می توان در زندگی اجتماعی و سیاسی نیز دید. جنبش اعتراضی جلیقه زدها در فرانسه نمونه تام یک انقلاب در نوع و شیوه انقلاب های دنیا به شمار می رود.

اعتراضات مجازی

شنبه گذشته، (هفدهم آذر ماه) توماس میرالس، جلیقه زردی بر تن کرد و در شهر خود در جنوب فرانسه، به جمع معترضان به رئیس جمهور این کشور و نارضایان از مالیات های بالا پیوست. پس از تظاهرات، او و دیگر معترضان در سرتاسر کشور همچون برنامه هر هفته که در کل طول ماه گذشته به آن مشغول بودند، به خانه های خود بازگشتند. اما از آنجا که آن ها همچون گذشته نمی توانستند در میادین شهر و خیابان ها دور هم جمع شوند و دیگر معترضان به دلیل مشغله های کاری و زندگی و از طرفی به دلیل آنکه او و دیگر معترضان

همچون وی، بسیار پراکنده بودند و بی حوصلگی هم مزید بر علت شده بود، آن ها باید راهی برای ارتباط پیدا می کردند. راهی که همچون گذشته بتوانند مسیر آن به هدایت توده ها بپردازند و بنابراین دور از چشم دوربین های تلوزیونی و نظارت پلیس، آن ها ارتباطات خود را در دنیای آنلاین ادامه دادند؛ فیس بوک محل همایش های معترضان شد.

در حالی که بیشتر توجهات به تجمعات گسترده خیابانی روزهای شنبه در سرتاسر فرانسه معطوف است، بیشتر اتفاقات و اقدامات درون شبکه های اجتماعی در طول هفته رخ می دهد. فیس بوک، توئیتر و پیام رسان تلگرام حالا به مرکز توجه معترضان و مردمی که اخبار اعتراضات را رصد می کنند بدل شده است.

بین یکشنبه تا جمعه، افرادی همچون میرالس مباحث گسترده ای در فیس بوک به راه می اندازند، تصاویر احساسی از خشونت های پلیس علیه مردم را به اشتراک می گذارند، نظرسنجی های عمومی برگزار می کنند تا برای آنکه در مصاحبه های تلوزیونی چه بگویند، به جمع بندی برسد و در نهایت برای حرکات آتی خود برنامه ریزی کنند. میرالس ۲۷ ساله که کارمند بنگاه املاک در شهر پرپینای و گرداننده یک گروه فیس بوکی برای معترضان است که ۳۰۵ هزار عضو در آن حضور دارند، در این باره گفت: این دو مسئله همدیگر را تغذیه می کنند؛ بدون فیس بوک، چنین جنبشی شکل نمی گرفت. اما فعالیت های آنلاین نیز با اثری اعتراضات خیابانی تغذیه می شوند.

تعاملات در شبکه اجتماعی فیس بوک، به تشدید اعتراضات فرانسه موسوم به جلیقه زدها دامن زده است و همین مسئله، دلیل ادامه حضور مرتب مردم در هر شنبه در خیابان های سرتاسر کشور

گسترش شایعات و پست های گمراه کننده در فیس بوک در ارتباط با اعتراضات منجر به نگرانی مقامات شده و اینکه این سایت افزایش شعله های خشم مردم را به دنبال داشته و مقامات را برای یافتن راهکار حل بحران دچار مشکل کرده است

بر اساس داده های بدست آمده از کرواد تنگل، که فعالیت های روی شبکه فیس بوک را رصد می کند، ویدئوهای برخی از افراد که با استفاده از موبایل تهیه شده و برای دیگران اعتراضات را گزارش می کنند، باز دیدهایی بیش از سه میلیون نفر را ثبت کرده اند

حدوداً ۳۵ میلیون کاربر فعال در فرانسه دارد که حدود ۵۲ درصد از جمعیت کشور را تشکیل می دهد و حالا با اعتراضات، خوراک عمده این شبکه به تصاویر مربوط به این تظاهرات اختصاص یافته است. در هفته های اخیر فیس بوک منجر به آن شده که بسیاری از شهروندان طبقه متوسط، از جمله پرستاران، رانندگان کامیون و صاحبان کسب و کارهای کوچک، به فعالین و موثرین جلیقه زرد بدل شوند. بر اساس داده های بدست آمده از کرواد تنگل، که فعالیت های روی شبکه فیس بوک را رصد می کند، ویدئوهای برخی از این افراد که با استفاده از موبایل تهیه شده و برای دیگران اعتراضات را گزارش می کنند، باز دیدهایی بیش از سه میلیون نفر را ثبت کرده اند.

اما داده های غلط هم به وفور در این شبکه ها به چشم می خورد که منجر به خشم و ناراحتی بیشتر مردم می شود. بعد از تیراندازی تروریستی در استراسبورگ، که در آن یک فرد مسلح اقدام به کشتن سه نفر و زخمی کردن ۱۱ نفر دیگر در یک بازار کریسمس کرد، برخی از گروه های فیس بوکی به اشتباه دولت ماکرون را مسئول حمله به معترضان بر شمردند، مسئله ای که باعث شد برخی گروه ها اقدام به

بستن موقتی کامنت های خود کنند. یکی از کاربران روز سه شنبه نوشت: تیراندازی در استراسبورگ، دسیسه دولت برای ترساندن جلیقه زردها. این پست بعداً پاک شد.

غول بی افسار

میرالس که ماه گذشته ادمن گروه فرانسه خشمگین شد، می گوید او بارها تلاش کرده محتویات خیلی افراطی را از گروه فیس بوک پاک کند، اما این کار بسیار دشوار است، چرا که فعالیت ها خیلی سریع انجام می شوند و مطالعه همه آن ها زمان بر است.

حجم پست هایی که در گروه ها به اشتراک گذاشته می شود و افرادی که به طور گسترده اقدام به پاسخگویی به کامنت های یکدیگر می کنند و عملاً ساعت های گسترده ای از زندگی خود را در این شبکه ها می گذارند و با انتشار افکارشان به تفکرات مردم جهت می دهند، کار مدیران گروه ها را سخت تر کرده است.

او می گوید: تئوری های دسیسه بسیاری در این گروه ها منتشر می شود که باعث شرمساری است. ماه روز به مدیران و واسطه های بیشتر برای مدیریت این گروه ها نیاز داریم. کار قدری پیچیده است.

پس از افزایش خشم نسبت به مالیات های بالا، میرالس در ماه اکتبر (مهر - آبان) به جنبش جلیقه زرها پیوست. او می گوید همزمان با افزایش تمایلات برای شرکت در اعتراضات رو به رشد، به گروه فرانسه خشمگین پیوست تا به صورت داوطلبانه به رصد سیل پست هایی که در این گروه منتشر می شد، کمک کند. در طی چند هفته او به یکی از هشت مدیر این گروه بدل شد که روزانه برای پاسخ دادن به سوالات فعالان همسو و مطالعه نظرات افراد، ساعت ها وقت می گذارد.

رسانه های نامطمئن

استیون لپی، ۳۱ ساله پدری از شهر اوت سووا در کوه های آلپ که همیشه در خانه ساکن است و به صورت داوطلبانه در کنار میرالس مدیریت گروه را برعهده دارد، می گوید که بسیاری از معترضین به دلیل عدم اعتماد گسترده به رسانه های اصلی، به فیس بوک به عنوان منبع اخبار رجوع می کنند. هیچ جای دیگری نیست که ما بتوانیم این حجم از اطلاعات را بدون آنکه سانسور شود منتشر کنیم. به محض آنکه اطلاعاتی را به اشتراک می گذاریم، فیس بوک آن را منتشر می کند و هیچ تحریف رسانه ای رخ نمی دهد.

اما گسترش شایعات و پست های گمراه کننده در فیس بوک در ارتباط با اعتراضات منجر به نگرانی مقامات شده و اینکه این سایت افزایش شعله های خشم مردم را به دنبال داشته و مقامات را برای یافتن راهکار حل بحران دچار مشکل کرده است. جدای از اطلاعات غلط که در مورد تیراندازی های استراسبورگ منتشر شد، جلیقه زردها هفته گذشته پست های گمراه کننده ای را نیز در ارتباط با امضای یک بسته مهاجرت از سوی ماکرون در مراکش برای سازمان ملل متحد، منتشر کردند و عنوان کردند که این بسته حاکمیت فرانسه را تحت قیومت سازمان ملل قرار می دهد. تصاویری غلط از نیروهای پلیس و ارتش در حال حمایت از تظاهر کنندگان نیز هزاران بار در شبکه های اجتماعی منتشر شد.

اولیویر کوستا، کارشناس سیاسی بور دوور رئیس مرکز تحقیق در مرکز ملی تحقیقات کارشناسی، می گوید: فیس بوک همواره به عنوان وسیله ای برای سازمان های سیاسی به کار برده شده است، اما هیچوقت این چنین برای تقویت یک جنبش اعتراضی درون یک دموکراسی غربی به کار گرفته نشده بود

در شبکه اجتماعی توئیتر و پیام رسان تلگرام نیز، معترضان ویدئوهایی از خود روهای ارتش فرانسه با ادعای اشتباه اینکه برای زیر گرفتن معترضان به کار گرفته می شد، منتشر کردند.

فیس بوک که خود با اتهام انتشار اطلاعات غلط و تحریف انتخابات مواجه است، راهنمایی را برای تشخیص اطلاعات غلط منتشر کرده و گفته است که با سازمان های بررسی واقعیت در فرانسه شروع به همکاری کرده است.

این شرکت در بیانیه ای اظهار داشت: اخبار غلط جایی در فیس بوک ندارد و ما تلاش خود را برای جلوگیری از انتشار اطلاعات غلط در این شبکه و همچنین آموزش مردم برای تشخیص و مخایره این نوع از محتوی دو برابر کردیم.

توئیتر از اظهار نظر در این مورد امتناع کرد و تلگرام هم پاسخی به سوالات نداده است.

نگرانی رهبران جنبش

انتشار داده های غلط برخی از رهبران برجسته جنبش جلیقه زردها را تا تأثیر شبکه های اجتماعی بر اعتراضات، نگران کرده است.

اینکرید لواواسیر، ۳۲ ساله پرستاری در شهر نرماندی، که به سخن گویی برای جنبش بدل شده است می گوید: من از اینکه نقش تقویت کنند را به فیس بوک بدهیم، مطمئن نیستم. در بسیاری از گروه ها اختیار، از دست مدیران آن ها درآمده است.

اولیویر کوستا، کارشناس سیاسی بور دوو و رئیس مرکز تحقیق در مرکز ملی تحقیقات کارشناسی، می گوید: فیس بوک همواره به عنوان وسیله ای برای سازمان های سیاسی به کار برده شده است، اما هیچوقت این چنین برای تقویت یک جنبش اعتراضی درون یک دموکراسی غربی به کار گرفته نشده بود. در حالی که به دنبال امتیازات دولت، حجم اعتراضات جلیقه زدها در دو هفته گذشته کاهش چشم گیری داشته است، اما به گفته کوستا، این تجربه، الگویی برای فعالیت های آتی ایجاد می کند.

به گفته کوستا، چنین حجم اعتراضاتی برای خود جلیقه زردها هم سرگیجه می آورد؛ آن ها تصور نمی کردند که چنین جنبشی ایجاد کنند و دولت را وادار به سازش کنند. افراد حاضر در این جنبش می گویند که قدرت شبکه های اجتماعی به قدری است که ارزش دارد این اشتباهات را تحمل کنیم.

میرالس می گوید: تشخیص اینکه فیس بوک وسیله است، یا تهدید و یا یک سلاح، بسیار دشوار است. اما امروز هیچ جلیقه زردی را نمی توان بدون فیس بوک تصور کرد.